

УНИВЕРЗИТЕТ ПРИВРЕДНА АКАДЕМИЈА У НОВОМ САДУ

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ ЗА ПРИВРЕДУ И ПРАВОСУЂЕ

ОБРАЗАЦ ЗА ПИСАЊЕ ИЗВЕШТАЈА О ОЦЕНИ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ
-обавезна садржина-

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовao комисију На 22 седници Наставно-научног већа Правног факултета за привреду и правосуђе, Универзитета Привредна академија у Новом Саду, која је одржана дана 28.03.2016. године, донета је одлука којом је одређена Комисија за оцену докторске дисертације за јавну одбрану Савић Јадранке под називом "Право обезбеђења потраживања-примена и ефикасност спровођења у Србији"</p> <p>Састав комисије саознаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:</p> <p>1. Проф. др Александар Радованов, професор емеритус, изабран у звање редовног професора 2008. године на Правном факултету за привреду и правосуђе, Универзитета Привредна академија у Новом Саду, где је и запослен – председник и члан Комисије.</p> <p>2. Др Владимир Козар, ванредни професор, ужа научна област грађанско правна и привредно правна, изабран у звање доцента 2010. године на Правном факултету за привреду и правосуђе, Универзитета Привредна академија у Новом Саду, где је и запослен - ментор и члан Комисије.</p> <p>3. Др Иван Булатовић, доцент, ужа научна област јавно правна и теоријско правна, изабран у звање 2011.године на Правном факултету за привреду и правосуђе, Универзитета Привредна академија у Новом Саду, где је и запослен - члан Комисије</p>
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<p>1. Име, име једног родитеља, презиме: Јадранка Драгише Савић</p> <p>2. Датум рођења, општина, Република: 21.02.1967.године, општина Ливно, Република Босна и Херцеговина</p> <p>3. Датум одбране, место и назив магистарске тезе: 10.05.2012.године, Правни Факултет за привреду и правосуђе, Универзитет Привредна академија у Новом Саду, " Развој хипотекарног права са посебним освртом на Србију "</p> <p>4. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука: Грађанскоправна научна област, стварно правна и облигационо правна ужа научна област</p> <p>5. Радно искуство:</p> <p>-У периоду од 29.12.1989. – 31.12.1992. године, радила као Виши правни заступник у привредним, а потом грађанским и имовинско правним споровима у Холдинг Компанији " Криваја ", Завидовићи, БиХ. -Након тога била је запослена у Адвокатској канцеларији у Београду, а потом у периоду од 01.01.1994. – 31.01.1995. године, радила као правни заступник руско- југословенског Мешовитог предузећа " Искра Контактор".</p> <p>-Од 01.02.1995. године до 18.05.2003. године, запослена у Савезном министарству правде, Савезној дирекцији за имовину СРЈ на месту вишег саветника у Одељењу за имовинско правне послове, на пословима управљања и располагања имовином у својини СРЈ. Непосредно је била одговорна за припрему и закључивање имовинско правних уговора, комуникацију и координацију рада са другим државним органима и припрему предлога Одлука за Комисије Владе у пословима управљања и располагања имовином у државној својини.</p>

-По доношењу Уставне повеље СЦГ и укидању Савезне дирекције за имовину СРЈ, након конституисања органа Државне заједнице СЦГ, дана 16.10.2003. године, била је у радном односу у Генералном секретаријату Савета министара СЦГ, на месту руководиоца Одсека за послове спровођења Споразума о питањима сукцесије имовине бивше СФРЈ и члана 7. Споразума о нормализацији односа између СЦГ и Републике Хрватске, у којем је било 75 000 предмета који се односе на повраћај имовине и имовинских права домаћих правних и физичких лица у другим републикама бивше СФРЈ.

Поред посла руководиоца Одсека за сукцесију имовине од стране Комисије за спровођење Споразума о сукцесији бивших чланица СФРЈ, именована је за Секретара Комисије за сукцесију и члана Подгрупе за спровођење Анекса Г Споразума. На том месту координирала је рад Мешовитих комитета за спровођење Споразума о сукцесији са Комисијом и нашим Сталним представником у Сталном мешовитом комитету држава сукцесора. Паралелно са пословима на сукцесији имовине бивше СФРЈ, обављала је послове који се односе на управљање целокупном имовином тадашње СЦГ.

-Од 01.07.2006. године до 25.01.2010.године, запослена у Републичкој дирекцији за имовину РС на месту вишег саветника у Сектору за имовински поступак на пословима непосредне примене Закона о средствима у својини Републике Србије.

-Од 25.01.2010. године запослена у Министарству правде Републике Србије на пословима начелника Одсека за имовинско-правне послове и јавне набавке. Члан је Јединице за управљање "Пројектима унапређења правосудних органа" ; Комисије Владе Републике Србије за давање сагласности за отуђење или давање у закуп грађевинског земљишта по цени мањој од тржишне или без надикнаде, као и Радне групе Владе за прикупљање података о имовини Републике Србије, аутономне покрајине, јединица локалне самоуправе, као и правних лица на територији бивших република СФРЈ и утврђивања стратегије Републике Србије у управљању том имовином.

6. Публиковани радови по категоријама:

Заснивање хипотеке - "Весник", часопис за теорију и праксу друштвенохуманистичких наука, број: 2/2014, Београд, стр.58-77;

The judiciary of the European Union - " Journal of Law and Administrative Sciences " (www.jolas.ro), Special Issue/2015, Romania, str.211-224;

Престанак хипотеке - "Економски сигнали ", научни часопис, рад прихваћен за објављивање;

III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

"Право обезбеђења потраживања-примена и ефикасност спровођења у Србији"

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графикона и сл.

УВОДНА ОБЈАШЊЕЊА (предмет, метод, хипотезе и циљ)

ПРВИ ДЕО

ГЛАВА I

РАЗВОЈ ПРАВА ОБЕЗБЕЂЕЊА ПОТРАЖИВАЊА

1. Обезбеђење потраживања у старом веку

1.1 Вавилонски закони и закони старе Грчке

1.2. Обезбеђење потраживања у старом Риму (Фидуција, Пигнус, Хипотека)

2. Обезбеђење потраживања у новом веку

2.1. Code civil

2.2. Аустријски грађански законик

2.3. Немачки грађански законик

2.3.1. Редовна хипотека

2.3.2. Земљишни дуг

2.3.3. Рентни дуг

3. Утицај закона старог Рима и закона новог века на право обезбеђења потраживања источних земаља, шеријатско и англосаксонско право

ГЛАВА II

ХАРМОНИЗАЦИЈА НА МЕЂУНАРОДНОМ НИВОУ И РАЗВОЈ ПРАВА ОБЕЗБЕЂЕЊА ПОТРАЖИВАЊА У НАШЕМ ПРАВУ

1. Грађански законик за Кнежевство Србију
2. Општи имовински законик за Црну Гору
3. Обезбеђење потраживања код друштвене својине
4. Хармонизација обезбеђења потраживања у условима постојања друштвене својине

ГЛАВА III

ПРАВНА ПРИРОДА ОБЕЗБЕЂЕЊА ПОТРАЖИВАЊА

1. Правна природа заложног права
2. Правна природа хипотеке
3. Стварно-правни карактер права обезбеђења потраживања
4. Међусобни однос средстава обезбеђења потраживања
 - 4.1. Залог на покретним стварима
 - 4.2. Залог на правима
 - 4.3. Продаја са задржавањем права својине
 - 4.4. Преношење права својине ради обезбеђења (фидуција)
 - 4.5. Земљишни дуг

ГЛАВА IV

ОСНОВНА НАЧЕЛА ОБЕЗБЕЂЕЊА ПОТРАЖИВАЊА

1. Начело акцесорности
2. Начело официјелности
3. Начело недељивости

4. Начело специјалности

5. Начело публициитета

ДРУГИ ДЕО

ГЛАВА I

ПРАВО ОБЕЗБЕЂЕЊА НА ПОКРЕТНИМ СТВАРИМА

1. Ручна залога

1.1. Предмет и начин стицања ручне залогe

1.2. Дејство уговора о ручној залози

1.3. Намирење заложног повериоца

1.4. Подзалога

1.5. Престанак ручне залогe

2. Регистрована залога (мобиљарна хипотека)

2.1. Предмет, правни основ и претпоставке за заснивање

2.2. Елементи и форма уговора о регистрованој залози

2.3. Дејство уписа у јавне књиге

2.4. Захтев за упис

2.5. АПР – Регистар залогe као јавни регистар заложних права

ГЛАВА II

МЕЂУСОБНИ ОДНОС ЗАЛОГОДАВЦА И ЗАЛОЖНОГ ПОВЕРИОЦА КОД РЕГИСТРОВАНЕ ЗАЛОГЕ (МОБИЛИЈАРНЕ ХИПОТЕКЕ)

1. Права залогодавца

1.1. Право државине предмета залогe

1.2. Право на употребу предмета залогe и прибирање плодова

1.3. Располагање предметом заложног права

1.4. Забрана отуђења, оптерећења и уступање предмета залогe

2. Обавезе залогодавца

2.1. Чување и одржавање предмета заложног права

2.2. Осигурање предмета заложног права

2.3. Сарадња у поступку принудне наплате

2.4. Остале обавезе залогодавца

3. Права заложног повериоца

- 3.1. Право уписа у Регистар залогe
- 3.2. Право на принудно намирење
- 3.3. Право следовања и првенства наплате
- 3.4. Право контроле заложне ствари

4. Обавезе заложног повериоца

- 4.1. Сагласност за брисање регистроване залогe
- 4.2. Обавештавање о начину уновчења

ГЛАВА III

ДЕЈСТВО РЕГИСТРОВАНЕ ЗАЛОГЕ ERGA OMNES

- 1. Дејство према трећим лицима
- 2. Право својине на предмету залогe без терета
 - 2.1. Продаја у оквиру редовне продаје
 - 2.2. Приходи остварени продајом предмета залогe
- 3. Редослед заложених права

ГЛАВА IV

ПРЕСТАНАК РЕГИСТРОВАНЕ ЗАЛОГЕ

- 1. Принудно намирење и успостављање државине заложног повериоца над предметом залогe
- 2. Судска продаја предмета залогe
- 3. Вансудска продаја предмета залогe
- 4. Заштита залогодавца
- 5. Остали начини престанка регистроване залогe

ГЛАВА V

ДЕЈСТВО ПРАВА ОБЕЗБЕЂЕЊА ПОТРАЖИВАЊА У СЛУЧАЈУ СТЕЧАЈА

- 1. Стечај као поступак колективног намирења и правне последице отварања стечајног поступка
 - 1.1. Појам стечаја и стечајни разлог
 - 1.2. Последице отварања стечајног поступка на обезбеђено потраживање
- 2. Право обезбеђења потраживања посматрано у светлу стечајног поступка
 - 2.1. Обезбеђено потраживање и последице отварања стечаја
 - 2.2. Разлучни и заложни повериоци у стечајном поступку
 - 2.3. Излучно право и излучни повериоци у стечајном поступку
- 3. Судска пракса код остваривања права разлучних, заложних и излучних поверилаца у стечајном

поступку

ТРЕЋИ ДЕО

ГЛАВА I

ПРАВО ОБЕЗБЕЂЕЊА ПОТРАЖИВАЊА НА НЕПОКРЕТНОСТИМА

1. Појам хипотекарног права и хипотеке
2. Својинска и заједничка хипотека
 - 2.1. Својинска хипотека
 - 2.2. Заједничка хипотека
3. Заснивање хипотеке
 - 3.1. Правни основ настанка хипотеке (*iustus titulus*)
 - 3.2. Уговорна хипотека
 - 3.3. Садржина уговора о хипотеци
 - 3.4. Једнострана хипотека
 - 3.5. Законска хипотека
 - 3.6. Судска хипотека
4. Начин заснивања хипотеке

ГЛАВА II

МЕЂУСОБНИ ОДНОС СУБЈЕКТА ХИПОТЕКАРНОПРАВНОГ ОДНОСА

1. Појам и елементи хипотекарноправног односа
2. Субјекти и објекти хипотекарноправног односа
3. Домашај хипотеке

ГЛАВА III

1. Права хипотекарног повериоца
 - 1.1. Право намирења
 - 1.2. Права у случају смањења вредности предмета хипотеке
 - 1.3. Првенство хипотекарног повериоца
 - 1.4. Следовање предмета хипотеке
 - 1.5. Пренос хипотеке
 - 1.6. Право на *ius offerendi*
 - 1.7. Права у стечајном поступку

1.8. Заснивање надхипотеке

2. Обавезе хипотекарног повериоца

ГЛАВА IV

ХИПОТЕКАРНИ ДУЖНИК

1. Права хипотекарног дужника

1.1. Вршење својинских овлашћења хипотекарног дужника на хипотекованој непокретности

1.2. Располагање неисписаном хипотеком

1.3. Право на предбележбу нове хипотеке

1.4. Право на брисање хипотеке

2. Забрањене клаузуле код хипотеке

2.1. Комисиона клаузула

2.2. Марцијански пакт

2.3. Антихреза

3. Обавеза хипотекарног дужника

ГЛАВА V

ПРЕСТАНАК ХИПОТЕКЕ

1. Продаја предмета хипотеке у извршном поступку

2. Вансудски поступак намирења

2.1. Прва опомена

2.2. Опомена о продаји непокретности

2.3. Забележба хипотекарне продаје

2.4. Право на састанак

2.5. Достављање писмена

2.6. Право продаје хипотекарног повериоца

2.6.1. Аукцијска продаја

2.6.2. Продаја непосредном погодбом

2.6.3. Намирење када се продаје објекат у изградњи

3. Престанак обезбеђеног потраживања и хипотеке (гашење и сједињење)

4. Престанак хипотеке независно од престанка потраживања

4.1. Одрицање од хипотеке

4.2. Проток рока и ненаступање услова

4.3. Консолидација

4.4. Уништење хипотекарне непокретности

4.5. Амортизација обезбеђеног потраживања

ЧЕТВРТИ ДЕО

ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

БИБЛИОГРАФИЈА

ЗАКОНИ

МЕЂУНАРОДНИ ДОКУМЕНТИ И ДРУГИ ИЗВОРИ

СУДСКЕ ОДЛУКЕ

Број страница: 238

Број делова : 4

Број глава: 14

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Истраживање у овој дисертацији је подељено у три дела рада, у којима је садржано укупно 14 глава, са закључним разматрањем датим у четвртом делу.

Првим делом истраживања је обухваћен настанак и историјски развој права обезбеђења потраживања, са посебним акцентом на правну природу и принципе права обезбеђења потраживања.

Други део је посвећен праву обезбеђења потраживања на покретним стварима: ручној залози и регистрованој залози, такозваној мобилијарној хипотеци и заложноправним односима који проистичу између субјеката тог односа, са анализом њихових права и обавеза у светлу позитивно правних прописа у Србији, а пре свега Закона о заложном праву на покретним стварима уписаним у регистар, као и упоредном анализом са земљама у окружењу. Посебан акценат је стављен на дејство права обезбеђења потраживања у случају стечаја, са примерима из судске праксе.

Трећи део је посвећен праву обезбеђења потраживања на непокретностима, односно хипотекарноправном односу са анализом института хипотеке као најефикаснијег средства обезбеђења, посматраног у светлу доношења измењеног Закона о хипотеци из 2015. године, као и упоредном анализом овог института у земљама у окружењу, као и англосаксонском и европском праву.

У овом раду остављена су по страни средства обезбеђења која називамо личним и код којих се лична одговорност дужника појачава још једном облигационом одговорношћу другог лица: јемство, банкарску гаранцију, документарни акредитив.

На самом крају кандидат је дао закључна разматрања и попис коришћене литературе са 113 референци, 50 правних извора и довољним бројем електронских извора.

VI ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Сврха анализе и приказа права обезбеђења потраживања кроз примену и ефикасност спровођења у Републици Србији, обрађена је у овој дисертацији кроз различите облике давања обезбеђења који се свode на "наметање материјалне одговорности на имовини". Суштина правног посла је у томе што се повериоцу даје једно право *in rem*, то јест право на конкретној имовини, као средство обезбеђења испуњења обавезе која му се дугује. Кроз рад се доказало да је у англосаксонском и европском правном систему ова идеја иста.

Кроз ову дисертацију кандидат је пратио развој најзначајнијих института права обезбеђења потраживања

(ручне залогe, регистрованe залогe и хипотеке) кроз историју, почевши од најпознатијег правног извора Законака цара Хамурабија. Наведене институте је анализирао кроз историјски развој дужничко поверилачких односа, који нису били на данашњем нивоу развоја.

У зачетцима старог римског права у почетку, по мишљењу кандидата, сусрели смо се са личним средствима обезбеђења потраживања (продаја дужника у ропство или одузимање живта) која су имала предност над стварноправним средствима обезбеђења, која ће са развојем робно новчаних односа, добити обележја каснијих стварноправних института обезбеђења потраживања. Са развојем грађанског друштва, а полазећи од темеља римског права, обезбеђење потраживања је добијало све више на значају и доживело је своју правну афирмацију. У свему томе су ручна залога, регистрована залога или мобилијарна хипотека и хипотека, добили значајну улогу, пре свега у државама са развијеним тржишним условима, приватном својином и развијеним банкарским системом, када је у питању област кредитирања.

Кандидат је констатовао, да је са поновним успостављањем приватне својине (реприватизацијом друштва), стварањем тржишних услова и развојем банкарског система кредитирања, институти обезбеђења потраживања, а пре свега регистрована залога (мобилијарна хипотека) и хипотека, постале најсигурније средство за реализацију потраживања, како за повериоце, тако и за дужнике, а и за трећа лица, јер делује *erga omnes*.

У овом раду, кандидат је желео да кроз анализу института права обезбеђења потраживања и правне норме којима су они уређени у Србији, акценат стави на њихову ефикасност примене у пословној пракси, али и да укаже на будуће правце развоја како у упоредном праву, тако и у српском праву обезбеђења потраживања.

Радам је аргументовано презентовано да је обезбеђење потраживања у Србији доживело велике промене. У прилог тој тврдњи узела се у обзир и чињеница да је тај преображај пратило усвајање сета нових закона којима се уређује ова област, а пре свега Закона о заложним правима на покретним стварима уписаним у регистар из 2003. године и Закона о хипотеци из 2005. и новелама из 2015. године, као и низа попутних закона којима ова два института добијају своју пуну ефикасност спровођења у пракси, а ту је кандидат пре свега мислио на Закон о државном премеру и катастру из 2015. године и најновији Закону о извршењу и обезбеђењу чије одредбе већинским делом ступају на правну снагу 01. јула 2016. године. Кандидат је егзактно показао и доказао да је једна епоха у нашој правној историји када је реч о обезбеђењу потраживања успешно завршена, али и да није окончана, јер како је истакао: " Право обезбеђења прати живот и институти истих увек морају да га прате и да се усавршавају, како би били у функцији људи, јер друштвени и економски живот не може да функционише без инвестиција, инвестиције без кредита, а кредити без обезбеђења потраживања. Да би законодавна реформа успела било је потребно извршити и промену у начину размишљања оних на који се ти закони примењују, али и код оних који их спроводе."

Кроз рад смо видели да су савремени трендови у свету и код нас створили потребу стварања нове врсте обезбеђења потраживања који је различит у односу на класична решења ручне залогe. Резултат таквих настојања у Србији је настанак мобилијарне хипотеке, односно регистроване залогe на покретним стварима која се уписују у јавни регистар. Реч је о бездржавинској залози.

Кроз рад се показало да је крајњи циљ и намера законодавца у Србији била да се залогодавац не лишава поседа, односно државине предмета залогe, а што је један од највећих недостатака ручне залогe, чиме се директно утицало на немогућност и смањење, а самим тим и ефикасност измирења потраживања које је било обезбеђено ручном залогом. У случају регистроване залогe (мобилијарне хипотеке) битно је истаћи да предаја предмета залогe више није услов за настанак обезбеђења потраживања. Она настаје уписом у регистар и овлашћује заложног повериоца да у случају кашњења дужника са исплатом дуга, може да захтева продају предмета залогe и намирење свог потраживања. Реч је о субјективном грађанском праву, које по својој природи имовинско и апсолутно, јер

делује *erga omnes*, и свакако спада у стварна права на туђој ствари. (*iura in re aliena*). Предмет регистроване залогe поред покретних ствари, могу бити и потраживања (будућа и условна), сувласнички удео и будућа права. Оно што је у раду истакнуто, је чињеница да се по први пут у Србији могу залагати сувласнички удели без сагласности осталих сувласника, иако је у правној теорији било мишљења да је то у супротности са начелом недељивости заложног права. Такође, новина која је апстрофирана у раду, је да се заложно право може конституисати на робном лагеру, али и на обртним средствима привредних субјеката и инвентару предузећа. Реч је обично о стварима веће вредности. Кандидат је закључио да се у упоредном праву иде и пуно даље у дефинисању предмета регистроване залогe, па тако у САД-у то може бити целокупна имовина дужника, покретне и непокретне ствари, телесне и бестелесне. Наглашено је да је у законодавству БиХ предвиђено, да предмет регистроване залогe могу бити члански удели у правном лицу. Навео је пример, удела у друштву са ограниченом одговорношћу, под условом да се за њега не издаје хартија од вредности.

Упоредном анализом када је реч о упису у Регистар залогe, кандидат је уочио да наш законодавац није предвидео никакав рок за упис регистроване залогe, као што је то случај и у праву САД-а, за разлику од Енглеске која је прописала рок од 21 дана од тренутка заснивања обезбеђења.

Поставио је питање: Да ли захтев за упис треба да садржи износ обезбеђеног потраживања? Извео је закључак да у нашем праву треба, за разлику од САД-а, Новог Зеланда, Црне Горе, где такав захтев не постоји. Даље изводи закључак, да се без уговора о залози и износа обезбеђеног потраживања, не може ни уписати регистрована залогa, уз напомену да је у праву Црне Горе то могуће урадити пријавом залогe и пре заључења уговора о истој.

Оно што је најзначајније по мишљењу кандидата, када је у питању регистрована залогa, је сам Регистар залогe, који се код нас води при Агенцији за привредне регистре, која представља државну институцију, за разлику од неких земаља у окружењу, где је то поверено нотарима, судовима, а негде и Министарству правде. Реч је о јединственој електронској бази уписаних заложних права на покретним стварима, изузев бродова и ваздухоплова, која је доступна свим заинтересованим лицима, чиме је обезбеђена транспарентност и начело јавности уписа, а самим тим и правна сигурност када је реч о овој врсти обезбеђења потраживања. Указао је да се претраживање врши према личним подацима залогодавца (име, ЈМБГ, назив фирме са матичним бр.). Из статистичких података које је у овом раду презентовао, а које је преузео из Информатора о раду Агенције за привредне регистре, у периоду од 2011. године до задњих званичних података из јануара 2015. године, број активних заложних права се од 26.729 повећао на 131.281 заложно право, а укупна вредност која је њима обезбеђена износи 46. 160. 168. 130, 40 евра. Ови подаци на несумљив начин, по мишљењу кандидата, указују на значај регистроване залогe у нашем друштву и њену пуну ефикасност спровођења у пословној пракси, а сам закон који уређује ову област показао се као добро решење. Наравно, дата је и опаска да сваки закон може бити пуно бољи, сви евентуални недостаци и проблеми који се покажу кроз практичну примену могу само у времену које долази утицати на његово побољшање и надоградњу.

У овом раду посебно је стављен акценат на област дејства права обезбеђења потраживања у случају стечаја дужника. Наиме, у пракси се дешава да дужник не може извршити своју обавезу измирења према повериоцу, када долази неминовно до отварања стечајног поступка над његовом имовином. Тада се заложни поверилац мора ускладити са поступком колективног намирања. Цела ова област, по мишљењу кандидата, је код нас на један целовит и употпуњен начин уређена тек са доношењем новог Закона о стечајном поступку из 2011.године, са новелама из 2014.године. Према њему, свакако је једна од најзначајнијих измена та, да уколико постоји само један поверилац то је разлог за обуставу стечајног поступка без одлагања. У том случају стечајни дужник наставља живот као правно лице, док једини поверилац своје потраживање може покушати намирити у извршном поступку.

Такође, доказано је да су са новим законом, заложни повериоци добили својство странке у стечајном поступку, што им се раније оспоравало. Опште прихваћено је правило да отварање стечајног поступка не сме угрозити положај заложних поверилаца који имају различна права. Они се одвајају од стечајних поверилаца и не стоје у реду да намире своје потраживање. Све ово је поткрепио примерима из судске праксе.

Трећи део ове дисертације кандидат је посветио праву обезбеђења потраживања на непокретностима-хипотеци, са акцентом на позитивно правне прописе у Србији, пре свега Закон о хипотеци из 2005. године, са новелама из 2015. године. По његовом мишљењу, са доношењем наведених правних прописа направљен је још један значајан корак у развоју обезбеђења потраживања у Србији кад је реч о непокретностима, јер се њима уредила једна област која је, *de facto*, имала велику правну празнину услед неадекватности ЗОСПО-а када је реч о хипотеци.

Статистички подаци презентирани у овом раду преузети од Републичког геодетског завода доказали су да је Закон о хипотеци поспешио примену хипотеке у пракси, а анализа одредби је показала да се положај хипотекарног повериоца знатно побољшао и да он законски ужива значајне погодности. Међутим, свеукупан став о квалитету новог хипотекарног права у Србији који се огледа кроз анализу новина које је Закон о хипотеци унео у наше хипотекарно право, по мишљењу кандидата, не треба доносити, већ пре свега, посматрати га кроз функционисање хипотеке у српској пословној пракси.

Иако је оснивање ЦЕХ-а била једна од најзначајнијих новости донетих новим законом, новелама из 2015. године после десет година примене у пракси, проценило се да је потребно укинути исти. Главни аргумент за овакву одлуку, по мишљењу аутора, лежи у чињеници, да је са завршетком Пројекта Катастра непокретности у Србији који се води при Републичком геодетском заводу, омогућено да се све евиденције о непокретностима, па и упис хипотеке, води на једном месту, тим пре, што је упис хипотеке у ЦЕХ имао само декларативни карактер. Насупрот наведеном, из званичних података презентованих у раду, узетих у периоду од 2007. до 2011. године из ЦЕХ-а, очигледно је постојање тенденције раста уписа права обезбеђења на непокретностима и тај раст је у периоду од четири године био преко 50%, што по аутору указује на чињеницу да је хипотекарно тржиште у Србији са доношењем предметног закона оживело.

Друга најзначајнија новост, по кандидату, коју је Закон о хипотеци увео у српско хипотекарно право је могућност залагања објеката у изградњи, односно посебног дела објекта у изградњи, без обзира на то да ли је изградња објекта већ довршена, под условом да је издато правоснажно одобрење за изградњу, у складу са законским прописима који уређују ову област. Ако је предмет хипотеке објекат у изградњи његова продаја се врши уступањем права градње уз накнаду и продајом ствари које су уграђене у такав објекат. Орган управе ће у случају продаје раније донето одобрење за изградњу поништити и издати ново на име купца.

Извршна вансудска хипотека представља трећу значајну новост која је унета у српско хипотекарно право. Несумњиво је, према ставу кандидата, да је сврха увођења извршне вансудске хипотеке убрзавање поступка реализације хипотеке која је ослобођена формалности и води ефикаснијем и успешнијем намирењу поверилаца.

Наиме, кроз рад је показано да је неопходност омогућавања бржег и ефикаснијег поступка реализације хипотеке била је у првом плану код законодавца. На томе су инсистирале како међународне организације, тако и пословне банке.

Када је у питању уговорна хипотека, новелама Закона о хипотеци, а у светлу промена које је у наш правни систем увео Закон о јавном бележничтву, дошло је и до промене форме самог уговора и он се закључује у облику јавно бележничког записа или јавно бележничке потврђене (солеминизоване) исправе. Све су то разлози који су довели до увођења вансудске хипотеке и стварања института вансудског поступка продаје, коју врши поверилац, без обраћања суду, а који је у раду детаљно анализиран и исти представља још један корак напред у српском

хипотекарном праву.

На основу свега изнетог у овом раду, у погледу хипотеке и заложног права, посматрано историјски, компаративно, анализирајући важећа законска решења која уређују област хипотекарног права у Србији, аутор је донео закључак да је хипотека и хипотекарно право увек била и јесте у средишту интересовања правне и друштвене јавности у Србији. Она је постала и јесте економска категорија и економски циљ сваког правног посла. Посебну примену има у банкарском пословању банака, јер циљ банке је да пласира свој капитал кроз кредите. Без експлоатације кредита нема профита, а без хипотеке и развијеног хипотекарног права у једној земљи нема ни сигурности. Зато су банке, према кандидату, те институције, које ће у будућности инсистирати на прилагођавању и даљем усавршавању овог института у пракси. Кандидат на крају примећује да је, иако нов, Закон о хипотеци пролазног типа, донет ради решавања конкретних животних проблема у једном конкретном периоду развоја српске економије. По њему он је већ остварио сврху свог доношења и може се рећи да је успешан.

Циљ овог рада је био да кроз испитивање и прихватање института орава обезбеђења потраживања, било да је реч о регистрованој залози уписаној у јавне књиге или да је реч о хипотеци, покаже се и кроз анализу спровођења истих у пракси, давајући егзактне статистичке податке и докаже, зрелост нашег правног система у области обезбеђења потраживања. Реч је о једној узлазној путањи, која увек може бити и боља и ефикаснија, а у прилог овој тврдњи како се наводи у раду, говори и чињеница да се убрзано ради на доношењу кодификованог Грађанског законика Републике Србије, као највећег законодавног подухвата у сваком правном систему, чији је крајњи циљ правна сигурност, као и усклађеност са националним и међународним прописима, а све у светлу интезивних друштвених и економских промена. Наравно, једна од централних области у Законику биће област стварног права, а са њом још боље и потпуније уређење института права обезбеђења потраживања.

VII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА	
Анализа и тумачење резултата истраживања је јасна, студиозна и оригинална. Стручна и научна анализа обухвата све кључне аспекте од значаја за проблематику истраживања имајући у виду да се ради о теми која је веома значајна и актуелна, недовољно обрађена и изузетно корисна са теријско-правног, законодавног и практичног аспекта примене код нас. Рад карактерише потребан квалитет у садржинском и структурном смислу, али и у погледу стила и јасноће излагања. Коришћен је одређен број статистичких података, али је прилоком њихове обраде коришћен традиционални метод, којим се користе друштвене, посебно правне науке, како у њиховом презентовању, тако и код њихове класификације, разврставања и оцене резултата.	
VIII КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:	
1.	Дисертација је у потпуности урађена по методологији, плану и садржају који је дат у пријави теме и који је одобрен у поступку оцене подобности кандидата и теме докторске дисертације.
2.	Дисертација садржи све битне елементе предвиђене за овакву врсту радова.
3.	Дисертација даје оригиналан допринос науци јер се ради о теми која је веома актуелна, недовољно обрађена и изузетно корисна са теоријско-правног, законодавног и практичног аспекта, поготово предлози дати у закључном разматрању и правац у којем ова област треба да се развија с обзиром на чињеницу да је код нас релативно касно ова област нормативно регулисана на свеобухватан начин.
4.	Разматрајући предметну дисертацију нису уочени значајни недостатци које би било потребно променити у овом извештају или који би умањили њену вредност.
IX ПРЕДЛОГ:	
На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:	
Имајући у виду предмет и циљ докторске дисертације, значај и актуелност истраживања, његов обим и дomet, као и методолошки приступ истраживању, њен хипотетички оквир и потврђеност хипотезе, као и научни допринос теорији и пракси, Комисија предлаже Наставно-научном већу Правног факултета за привреду и правосуђе у Новом Саду да прихвати извештај о позитивној оцени докторске дисертације кандидата Савић Јадранке , под насловом "Право обезбеђења потраживања-примена и ефикасност спровођења у Србији" и предлаже Сенату Универзитета Привредна академија у Новом Саду да се исти усвоји и одобри јавна одбрана.	
ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ	
1.	Проф.др. Александар Радованов
2.	Др. Иван Булатовић
3.	Др. Владимир Козар
НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.	